

Nicolae Davidescu - Repere Bibliografice

Anul nasterii lui Nicolae Davidescu a constituit o data controversata, istora literara vehiculand pana in present doua date: 1.XI.1887 si 1.XI.1888. Majoritatea istoricilor literari au inclinat catre prima data (1.XI.1887), data altfel confirmata si de autor intr-un interviu realizat de D Caracostea in "Revista Fundatiilor Regale" din 1 Octombrie 1942: "M-am nascut la Bucuresti in ziua de 1 noiembrie 1887".

Parintii, inginerul constructor Nicolae Davidescu si Ecaterina Teodor, si-au oficializat relatia pe 23 iulie 1887. Aceasta casatori tarzie ar putea fi unul dintre motivele pentru care scriitorul a declarat drept data de nastere anul 1887. In ordine cronologica, este al doilea copil, prima fiind Didica Davidescu (1885), lui Nicolae urmandu-i Mihai (1888-1939) si Lucretia (1890-1916).

In 1890 familia Lovinescu s-a mutat la Cernavoda unde inginerul Davidescu a fost numit sef de lucrari al lui Anghel Saligni. Peste ani, scriitorul isi aducea aminte de imaginea impresionata a naturii si de intensitatea apei, zugravind-o ca un pastelist: "Casa noastra se afla in mijlocul curtii cat Cismigiul de mare, pe care tatal meu o imprejmuise cu un gard puternic de lemn. De jur imprejurul acestei locuinte totul era pentru mine un mister. Cernavoda era plina pe atunci de turci, care cresteau nenumarate turme de bivoli. Acestia erau pentru maica"mea o spaima teribila pentru ca bivoli ar fi putut sa ne ucida si pe noi, iar pentru tatal meu, o indeletnicire la care nu a tinut niciodata totusi, aceea de a-i intampina cu pusca. Alt lucru care constituia misterul acestor locuri era numarul urias de vulturi de toate marimile si de toate soiurile care dadeau necontenit ocol curtii noastre si care erau goniti tot cu pusca, de randasul nostru batranul ardelean Iacob. Broastele testoase pe care le gaseai la fiecare pas prin curte, pe dealuri, pe malurile Dunarii, imi dadeau parca linistea rabdarea, perseverenta". Memoria afectiva a pastrat vie amintirea farmecului basmului auzit de la "nevasta lui Iacob, Irina care stia cele mai nazdravan basme din lume si care le povestea cu adevarat har dumnezeiesc".

Familia Davidescu s-a mutat la Ramnicu-Valcea in anul 1895, fapt ce a fost resimtit ca nefericit de copilul de atunci. Dupa spatiile intinse si salbatice de la Cernavoda, Ramnicu- Valcea ii apareca ca un : "orasel inghesuit intr-o adevarata strachina de dealuri, ceva mai rasarite cu gradinita aceea numta Zavoiu, in mijlocul orasului si strabatt de un raulet cat un trotuar abia, cu Oltul care mi se parea nimic toata". Aici a fost inscris la cursurile primare locale, dar totul i s-a parut lipsit de importanta si s-a considerat nefericit. Singurele momente de consolare au fost cele oferite de calatoriile destul de frecvente pe Valea Oltului cu trasura, sau cu trenul pana la Piatra-Olt: "Nici captivitatea orasului propriu-zis, cu inscrierea la cursurile primare locale, fara multumiri, fara viperele, fara broastele mele testoase care nu erau in msura sa ma faca fericit. Imi placeau in schimb calatoriile destul de dese cu trasura la raul Vadului, pe toata Valea Oltului, pana la frontiera de atunci si vale cu trenul pana la Piatra-Olt".

Anul 1896 a gasit familia la Slatina. Aici Nicolae Davidescu a terminat cursul primar si a intrat la gimnaziul "Take Protopopescu", de unde a fost mutat in anul 1902 din cauza rezultatelor slabe, la

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Institutul Clinciu si Popa din Bucuresti, dupa cum marturisea: "Se pare ca joaca aceasta mersese prea departe. La sfarsitul anului am ramas corigent. Tata nu mi-a zis nimic. Mi-a luat un meditator si a doua zi chiar, dupa ce am trecut toamna corigenta, m-a suit in tren si m-a dus la Bucuresti unde m-a plasat la Institutul Clinciu si Popa". Monotonia si unicitatea programului de pension nu i-au fost pe plac copilului despartit de parinti si frati: "lipsa de casa, dintre cunoscutii mei a constituit pentru mine o lunga si tragica dezolare. Am inteles intr-o oarecare masura ca activitatea mea de copil nu mai poate fi o joaca si ca in o parte cel putin, trebuie facuta cu un scop hotarat si marginit invatarea lectiilor pentru a doua zi."

Din cauza programului monoton si rigid a schimbat in cei patru ani mai multe pensioane: "Branza si Arghilescu", "Virgil si Popescu", "Schewitz-Thierin", "Gh. Coman". Atentia sa se indreapta spre lectura si se va consacra studiului sistematic al literaturii, iar aceasta pasiune a fost marturisita direct: "o noua poarta de acces mi se deschidea astfel dintr-o data. Pana atunci nicio clipa cred ca nu ma voi fi gandit sa deschid o carte pentru a citi o poezie. Singurele mele lecturi pana atunci Conte de Monte Cristo si cei trei muschetari. Baudelaire, Th Gautier, Verlaine sunt numai cativa dintre scriitorii ce-i vor marca drumul literar, fiind fascinat tot mai mult de asa-zisii poeti maudits, lecturile sporindu-se mai ales in perioada vacantei de vara pe care o petrece de obicei impreuna cu parintii si matusile sale, fie la Sinaia, fie la Breaza, unde era conacul familiei, dupa propria marturisire, "locul de origine al neamului nostru".

Contactul viitorului scriitor cu viata literara a inceput in anul 1905. Prin intermediul lui Al T. Stamadiad, l-a cunoscut pe Ovid Densusianu, conducatorul revistei de orientare simbolista "Viata noua" si si-a concentrat de acum inainte atentia spre lecturile din Maeterlink, Verhaeren, Charles Van Lerbegue, Jules Laforgue, si Nietzsche.

A participat saptamanal la sedintele cenaclului si i-a cunoscut cu acest prilej pe D. Caracostea, Boniface haret, Eugeniu Sperantia, Mihai Cruceanu. Al. Stamadiad l-a ajutat sa debuteze cu o poezie, "Ardoare", in 1906 pe 8 septembrie in ziarul "Prezentul".

Debutul sau literar a coincis cu inceperea carierei jurnalistice. N. Davidescu a avut o contributie deosebita in revitalizarea vietii culturale si literare oferind o imagine complexa asupra spatiului social-cultural si politic al vremii. Anul urmator a publicat in revista "Viata Noua" poezia "Pe unde de vant", iar mai apoi a inceput colaborarea alaturi de Ion Minulescu la "Revista celorlalti". In acelasi an s-a indepartat de revista "Viata noua" in care debutase. Dupa ce a obtinut bacalaureatul si a facut stagiul militar, s-a inscris la Facultatea de Litere din Bucuresti pe care insa n-a absolvit-o. Frecventand cafeneaua Kubler, sau asa-zisul "Grupul nostru", s-a format ca spirit literar alaturi de Ion Minulescu, Mihai Cruceanu, D. Karnabatt, Adrian Maniu.

Din anul 1909 a inceput colaborarea la revista "Convorbiri critice", a publicat un fragment din poemul "Christ", pentru ca in anul urmator sa il gasim la "Viata sociala" a lui N.D. Cocea si ulterior la "Facla", ambele de orientare socialista, semnand alaturi de D. Anghel, Tudor Arghezi, G. Galaction si I. Minulescu, tot acum aparandu-i si piesa lov, in numarul 10 al revistei "Viata sociala".

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Fiind membru al grparii literare "Grupul nostru" din care mai faceau parte G. Bacovia, T. Arghezi, Adrian Maniu, a redactat alaturi de Ion Minulescu pe 18 martie 1912, revista "Insula", in acelasi an incepandu-si colaborarea la revista "Simbolul", semnand alaturi de Alexandru Macedonski, Ion Minulescu, Alexandru Stamatid.

Pe 16 septembrie anul 1912, a publicat in "Noua Revista Romana" primul articol impotriva orientarii de la "Viata Romaneasca", cu precadere impotriva lui G. Ibraileanu, articol ce a purtat titlul "Literatura si societatea".

Acelasi an a adus si articolul polemic la adresa lui Alexandru Macedonski- "Alexandru Macedonski cu prilejul ultimului sau volum".

Din anul 1916 a inceput colaborarea cu revista "Teatru", care apare la Iasi sub conducerea lui G. Toparceanu si tot atunci a intrat in polemica la "Noua Revista Romana" cu T. Argheezim raspunzandu-i acestuia la acuzatia de plagiat. In revista "Steagul" a scris articolul lui Barbu Fundoianu, care i-a minimalizat rolul de critic al miscarii simboliste.

Mai mult, a intrat in polemica si cu Eugen Lovinescu, printr-un articol publicat in revista "Hiena". Alte articole polemice cum ar fi " In jurul noilor tendinte in arta", "Critica veche despre poezia noua Dl. Ibraileanu si poezia simbolista", au fost replica la articolul lui Garabet Ibraileanu "Poezia noua".

Studiul "Estetica poeziei simboliste" aparut in revista "Viata romaneasca" din anul 1926 a reprezentat un moment remarcabil in critica vremii.

In anul 1929 a inceput o intensa colaborare la revista "Propileele literare". Activitatea de redactor la ziarul "Cuvantul" i-a permis ca in anul 1935, sa publice primul articol detractor la adresa lui Caragiale- "Caragiale cel din urma ocupant fanariot sau inaderenta la spiritul romanesc", a urmat cel de-al doilea "Inaderenta lui Caragiale la spiritul romanesc". Cel de-al treilea articol a aparut in revista "Familia", "Ultimul ocupant fanariot sau inaderenta lui Caragiale la spiritul romaesc.

Cel mai important studiu referitor la Mihai Eminescu, "eminescu precursor al simbolismului", a aparut in revista "Universul literar". Dupa anul 1940, jurnalistul Davidescu a continuat activitatea la revistele : Curentul magazin", "Revista Romana"sau la suplimentul ziarului "Curentul".

Debutul poetului, prin aparitia volumului "La fantana Castaliei", in anul 1910 nu a fost primit cu prea mare entuziasm. Primul recenzent, Ilarie Chendi, a vazut volumul: "Ca o ratacita incercare de a ne face sa credem ca poezia trebuie sa nesocoteasca orice inteles si sa fie in schimb un amestec de figuri si de reflectii vagi si misterioase". O opinie nu mult diferita a impartasit Gala Galaction in articolul "Are sau talent?", publicat in "Viata sociala". un comentariu s-a datorat lui Octav Botez in "Viata romaneasca" . Concomitent, a publicat piesa "Iov" (1911), povestirea "Zana din fundul lacului"(1912), precum si traducerile din Villiers de l'Isle Adam (Nuvele, 1911) si Th Gauthier (Arria Marcella, 1911).

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Primirea lui Nicolae Davidescu in "Societatea Scriitorilor Romani" a avut loc in anul 1911.

A plecat la Paris in noiembrie anul 1911, unde, initial, proiectase sa stea mai multe luni, in sa datorita Elenei, si-a redus vizita la o luna si jumătate. La Paris s-a stabilit la Grand Hotel de la Sorbonne, pe rue Victor Cousin, nr 6, dupa cum marutisea: "Sunt aproape de tot de Sorbona si voi avea prilejul sa ascult cateva discursuri celebre, de pilda de Lemaitre, Faguet si sunt in toiul conferintelor Les Analles. In acelaș an, in luna decembrie se va intoarce in tara trecand prin Germania, Austria, si Ungaria, unde va face scurte popasuri.

Pe 21 aprilie anul 1912, s-a casatorit cu Elena Antonescu, cu care va avea o fiica, Ana Davidescu, ce s-a nascut pe 7 februarie 1913.

Nicolae Davidescu a luat parte la activitatea literara romaneasca si a adaugat ub preajma primului razboi mondial alte volume: unul de proza- "Sfinxul (1915), unul de versuri " Inscriptii (1916), noi traduceri din Villiers de L'Isle Adam- Vestitorul (1915) si din Oscar Wilde- "Parabole" (1916).

In luna martie, anul 1918, a fost concentrat ca sublocotenent de rezerva in Regimentul 80 Compania XIV, iar pe 18 august anul 1918 a fost luat prizonier pe frontul Bulgariei, la Turcaia. A fost deportat impotriva cu alti ofiteri romani prin mai multe lagare de concentrare. Revenit din prizonierat este angajat la Directia Generala a Teatrelor in postul de controlor al taxei de 5% pentru toata tara.

Schimba mai multe redactii nemulțumit de opacitatea celor u care a lucrat la "Steagul", "Flacara", iar in anul 1921 i-a aparut primul volum de critica- "Aspecte si directii literare", volum ce a fos apreciat de catre T.T. Braniste.

A mai colaborat la revistele "Hiena", "Sburatorul", "Lectura pentru toti", "Indreptarea", "aurora", "Flacara", "Adevarul Literar si Artistic", "Cuvantul liber", "Contimporanul", "Clopotul.

Activitatea publicistica a continat cu ""aspecte si directii literare", volumul al II-lea (1924), o noua editie imbogatita a "Inscriptiilor " (1922), monografia Ernest Renan (1923), romanul "Connservator et C" (1924), culegerea de nuvele "Crima din strada Noptii" (1925) si prefata volumului "Poeme" al lui Stefan Petica, Spre sfarsitul decadei, a tiparit "Iudeea: (1927), prima parte a poemului ciclic "Cantecul omului", romanul "Vioara muta" (1928) si "Leagan de cantece" (1929).

Este ales vicepresedinte al Societatii Scriitorilor Romani. Va primi Premiul "C.A.Rosetti", pentru tomanul "Conservator et C" si premiul "Ministerului Artelor" (1928), pentru "Vioara muta". Deosebit de activ ca redactor la "Facla", a semnat frecvent si in revistele "Propileele literare", "Ramuri", "Universul literar", "Bilete de papagal", "Orizonturi noi", "Cuvantul" (aici si sub pseudonimul Aenius) si in noua serie din 1933-1936 a "Cuvantului liber".

In acest periodic insereaza, in 1935, primele doua parti ale unui studiu asupra lui Ion Luca

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Cargiale, "Cel din urma fanariot", ce-a de-a treia fiind publicata in "Familia". Studiul a marcat o apropiere de ideologia nationalista mai evidenta in articolele publicate in "Vreme", multe referitoare la "iudaizarea piesei si a literaturii romane", articole restranse apoi in brosurile "Nationalismul in presa" (1938) si "Primejdia iudaica" (1939).

Publicistica intensa nu i-a diminuat insa activitatea de creatie. La intervale regulate a publicat in "Revista fundatiilor regale", "Convorbiri literare", "Familia", iar mai tarziu in "Curentul magazin" si in "Revista romana" frupaje ample apartinand poemului "Cantecul omului", din care s-au tiparit "Helada" (1935), "Roma" (1936) si "Evul Mediu" (1937), iar in anul 1933 a aparut si romanul "Fantana cu chipuri".

Intre anii 1938 si 1939, Nicolae Davidescu a fost numit director general al teatrelor nationale si secretar gneral in Ministerul Cultelor. In timpul celui de-al Doilea Razboi Mondial a fost redactor la cotidianul "actiunea" si i-au mai aparut si volumele : "Apocalips profan" in anul 1941, poemele "Renasterea" in anul 1942 si "Tara Romaneasca, in anul 1944, acestea fiind urmate de antologia critica "Din poezia noastra parnasiana", in anul 1943.

Schimbare de regim din luna august 1944 a avut ca urmare excluderea lui din presa. De acum activitatea sa literara va intra intr-un con de umbra, reusind sa mai publice doar niste traduceri, impreuna cu Elena Eftimiu in "Revista literara". Anul 1944 aduce mari schimbari in vadrul vietii de familie: pe de o parte se caatoreste fiica sa, Ana, cu inginerul George Mosil, pe de alta parte s-a despartit oficial de Elena, care refuzase sa se mute impreuna cu el si care si-a manifestat dorinta de a se despartii intr-o scrisoare din 22 octombrie din anul 1944. Pe 19 februarie 1945 se pronunta in mod oficial divortul celor doi.

Anul 1945 i-a adus si pierderea tatalui pe data de 27 februarie, faptul fiin resimtit dureros de scriitor: "Toata viata am avut sentimentul ca numai ce imi vin de la tata este venic si temeinic" , afirma acesta in marturisirile literare. Desi va publica foarte rar, scriitorul a avut o sustinuta activitate creatura publicand impreuna cu Elena Eftimiu o serie de traduceri din limba ceha si limba poloneza.

A fost arestat si condamnat la cinci ani de inchisoare pentru antisemism in anul 1949. Printre aparatorii lui s-au numarat Gala Galaction si N.D. Cocea.

Decesul acestuia a fost anuntat la data de 12 iunie in anul 1954, la Ocnele Mari, cu putin timp inainte de a-si ispasi pedeapsa.

Inceputul realizarii sale ca poet se afirma odata cu aparitia in anul 1968 a lucrarii "Simbolismul romanesc", de L. Bote, care a reprezentat un moment important pentru recunoasterea operei lui N. Davidescu prin primele consideratii critice asupra operei sale poetice, dupa mai bine de doua decenii de tacere. Acelas an aduce si aparitia unei "Antologii de poezie simbolista", editate si prefatate de acela L. Bote. Aici N. Davidescu este prezent cu un grupaj de 13 poezii reproduse

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

din volumul "Inscriptii". Volumul " Poetii de la Viata Noua " cu un studiu introductiv de Dumitru Micu l-a integrat cu o serie de 11 poezii din volumele "La fantana Castiliei", "Inscriptii", "Helada", "Roma", si "Evul Mediu". In anul 1969, a aparut studiul "Lirism si reflectie: Nicolae Davidescu", creat de Constantin Ciopraga in "Cronica, anul IV, nr. 41, din 11 octombrie 1969, pg. 8) , iar in anul 1970 a aparut lucrarea "Literatura romana intre 1900-1918", de același C-tin Ciopraga, unde a fost actualizata si opera lui N. Davidescu (pp. 467-478).

Dumitru Micu a scos volumul "Inceput de secol 1900-1916 – curente si scriitori", consacrand operele lui Nicolae Davidescu o serie de referinte critice in capitolele " Tangente simboliste " (pp. 428-432) si "Alti critici" (pp. 742-743).

In lucrarea "De la Titu Maiorescu la G. Calinescu. Antologia criticilor romani" (aparuta in anul 1971 la Editura Eminescu, volumul I, editie ingrijita de Eugen Simion) a fost inserat si studiul lui Nicolae Davidescu in capitolul "Simbolismul" (pp. 197-200).

Constantin Ciopraga i-a consacrat o serie de trei studii doua cum urmeaza: "Profil N. Davidescu", in "Cronia" (anul X, nr 5, din 31 ianuarie, pg 2; nr 6 din 7 februarie, pg 2; nr. 8, din 21 februarie, pp2, 7, din anul 1975).

Tot in anul 1975, prin editia prefata de Margareta Feraru, apare volumul "Nicolae Davidescu- Aspecte si directii literare" , care cuprinde o importanta selectie a operei critice antume a poetului. In anul 1977 a aparut "N. Davidescu- Poezii, teatru, proza", editie ingrijita de Margareta Feraru, prefata de C-tin Ciopraga la Editura Minerva. Editia cuprinde cea mai importanta selectie a operei sale literare antume.

In numarul 7 din 15 iulie 1980 a vazut lumina tiparului in revista "Ramuri" un grupaj de "Versuri inedite" ale lui N. Davidescu. Criticul Gh. Grigurcu in volumul "Intre critici" (Editura Dacia, 1983), i-a facut un frumos profil literar sub titlul "Un critic damnat: N. Davidescu".

Cu ocazia centenarului nasterii scriitorului, in revista "Manuscriptum" (nr 4, pp. 180-183, din anul 1986), studiul "N. Davidescu- cateva precizari bibliografice" de Catalin Davidescu. In revista "Ramuri, nr. 1 din 15 ianuarie 1987, la rubrica "Centenar", pg 9, a aparut studiul "N. Davidescu- Schita Bibliografica", de Catalin Davidescu. Anul 1987 a mai adus si aparitia volumului "Climat poetic simbolist" (editie, prefata si note de M. Scarlat, la editura Minerva), unde Nicolae Davidescu a fost prezent cu cinci studii critice: "Stefan Petica(silueta)", "Note pe volumul lui Stephane Mallarme", "varietati impregurul clasicismului.", "Noi simbolisti?", si "Miscarea culturala".

In Noiembrie 1987, Dumitru Micu a publicat studiul "N. Davidescu", in revista "Romania literara" (an XX, nr 43, din 5 nov., anul 1987). In anul 1990, Editura Scrisul Romanesc a dat la iveala un nou volum "N. Davidescu, Fantana cu chipuri- Crini albi", a urmat un alt volum in anul 2005, "N. Davidescu- Poezii inedite".

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

Nicolae Davidescu a demonstrat extraordinara capacitate de a se consacra atat poeziei, prozei, criticii literare si nu in ultimul rand, gazetariei. Perioadele de creatie au fost rodul inspiratiei talentului culturii. De multe ori s-a lasat prada orientarilor politice care nu i- au intarit consideratiile poetice, ci i-au creat o serie de adversari. Aceasta oscilare l-a dus la excese care insa nu i-au diminuat talentul si valoarea operei literare, care aman in judecata timpului ca o constructie solida.